

IL-KUNGRESS EWKARISTIKU PARROKKJALI

Imsejjañ mill-Arċikonfraternita tas-Ssmu. Sagament fir-Rabat
fil-knisja Parrokkjali Ta' L-Appostlu Missierna San Pawl b'tifkira t'għeluq
Id-XIX-II Ċentinarju mit-Twaqqif ta' I-Ewkaristija. 11 - 18 TA' ĜUNJU 1933.

minn Aristarco Cefai Grad.I.A.P.

Skond il-vera u kostanti tradizzjoni miġjuba mill-aħjar u l-akbar storiċi Maltin u barranin, u mill-kommentaturi ta' I-Atti Apostoliċi, fit-tlett xħur li l-Appostlu Missierna San Pawl dam fil-gżira tagħlina, għażżeż GħAR fil-foss tal-belt antika Melita, biex fihi jiġbor l-ewwel fidili, jgħallimhom il-misteri tar-Reliġjon, jgħammidhom u jaqsam magħiġhom il-Hobż ta' I-Angli, u hemm waqqaf I-Ewwel Knisja ta' Malta u kkonsagra lil San Publju bħala l-Ewwel Isqof ta' Malta. (1)

Kien proprju għalhekk illi l-Arċikonfraternita tas-SSmu. Sagament imwaqqfa minn Mons. Dusina fl-1575, fil-knisja Proto-Parrokkjali, illum Kolleġġjata, ta' San Pawl tar-Rabat organiżzat u cċelebrat festi kbar biex tfakkars id-XIX-il ġentinarju mit-Twaqqif ta' I-Ewkaristija. Dawn il-Festi inżammu bejn il-11 u it-18 ta' Ĝunju 1933.

IT-THEJJJIET.

Sa minn xħur qabel il-fratelli tas-Sagament flimkien mal-Kappillan u l-Kleru kollu tar-Rabat bdew iħejju għal dan il-Ġubleytar-Redenzjoni.

L-Uffiċjali tal-Fratellanza għal dik is-sena kien:

President: Il-Kappillan Buhagiar.

Prokuratur Generali: Saċ. Giuseppa Fabre'.

Prokuratur Suffraġji: Saċ. Anton Vella.

Rettur: Pietru Paolo Borg. (Ara 'Il-Festi Tagħna' Harġa 16 Biex ma' jintesew qatt).

Ass. Rettur: Paolo Saliba.

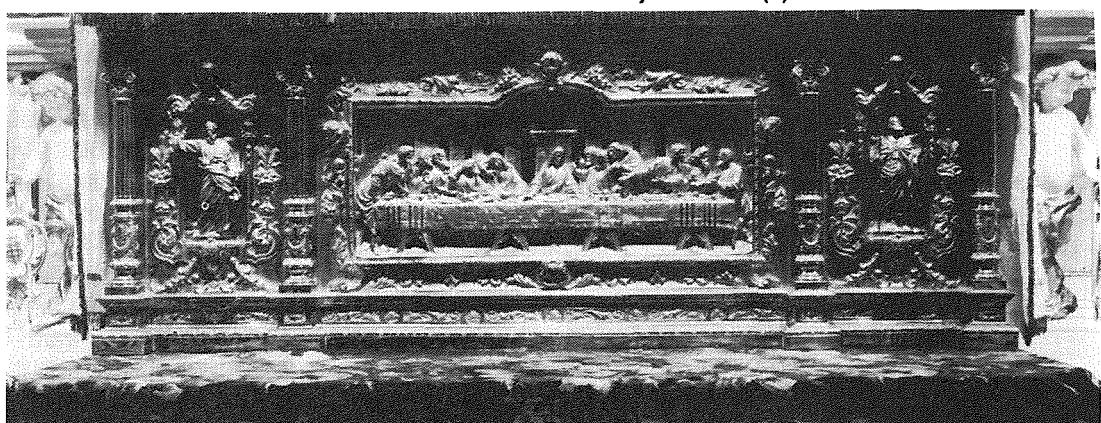
Ass. Rettur: Paolo Borg.

Segretarju: Saċ. Robert Calleja. (Ara 'Il-Festi Tagħna' Harġa 10 Sena 1986 Paġna 28).

Konsulaturi: Saċ. Vincent Sant, Kalċidionu Bugeja, Salvu Farrugia, Saċ. Giuseppe Bonello. (2)

Opra kbira li kellha ssir kienet il-Ventaltar tal-fidda fuq disinn tal-Bormliz Abram Gatt. Fil-konsulta ġenerali tat-3 ta' Settembru 1932 kien ġie deċiż illi l-Ventaltar kellu jinħad dem fil-Ġermanja mid-ditta Wurtembergische Metallwasenfabrich li l-aġġent tagħħha f'Malta kien Pawlu Galea fu Filippo tal-Belt.

Fil-konsulta tal-11 ta' Settembru ta' l-istess sena, imbgħad ġew ipproponuti li jsiru l-erba' linef tal-kristall għall-Kappelluni pariġġ l-oħra rajn tal-Korsija li kien saru fil-Boemja fl-1853. (3)

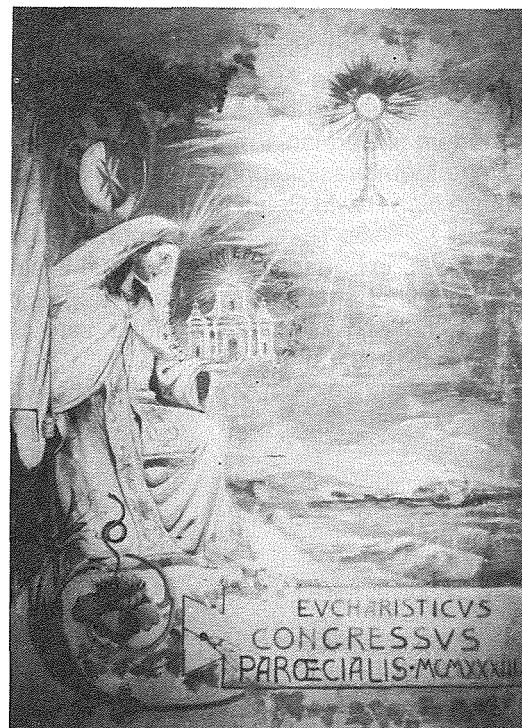

Il-Ventaltar tal-fidda li ġie mżanżan għall-Kungress tal-1933

Kellha tiġi inawgurata wkoll il-Pittura tal-Kor u l-Kappelluni minn Eleo Coccoli.

Is-Surmast Carlo Diacono, li kien ilu Maestro di Cappella tal-Parroċċa sa mill-1924 ried ukoll jikkomponi xi mužika sagra għal dawn il-Festi. Fis-6 ta' Meju 1933 huwa kiteb l-Antifona 'O Salutaris Hostia' li għadha tindaqq sal-lum u huma īħafna dawk in-nies li jiġu r-Rabat biex waqt id-dħul tas-Santissimu Sagrament fil-knisja jisimgħi din il-mužika tant ħielwa. F'Meju wkoll kiteb 'Lauda Sion' u fuq il-manuskritt originali wieħed għadu jista jara l-kitba 'Per il Congresso Eucaristico Parrochiale'. (4)

Vincenzo Ciappara, s-Surmast Direttur tal-Banda Konti Ruġġieru, fost il-marċi li kiteb għal din il-Festa semma wieħed '18 ta' Ĝunju 1933. Hekk ukoll għamel is-Surmast Rabti Giuseppe Azzopardi meta kiteb il-marċ 'Congresso Eucaristico'.

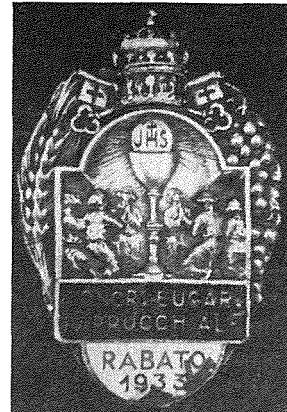
Il-pittura li saret biex tintrama fuq il-bieb ta' Sant' Anna fl-okkażjoni tal-Kungress. (Ritratt E. Scerri).

IL-FUNZJONI JIET FIL-PARROČĊA.

Il-Festi tal-Ġublew

tar-Redenzjoni fethu l-Hadd 11 ta' Ĝunju 1933 b'laqqha fil-knisja ta' San Katald. Wara saret proċessjoni ta' penitenza u fil-bieb tal-Knisja Parrokkjali tkanta l-Veni Creator. Id-Diskors ta' l-Inawgurazzjoni tal-Kungress sar mill-Profs. Mons. Emanuele Gerada, Segretarju Ĝenerali. Wara kien hemm il-Kant tat-Terza u quddiesa kantata mis-Seminaristi fejn qad-des Mons. Can. Cap. P. Galea, Vigarju Ĝenerali.

It-Tnejn u t-Tlieta, 11 u 12 ta' Ĝunju, kienu jiem ta' tħejja bi īsbibijiet għall-bżonnijiet tal-Parroċċa u tad-Djōcesi. Fil-ġħodu wara t-Tqarbin tal-Morda kienet issir Quddiesa bil-fervorin u Tqarbina Generali mmexxija mill-Gwardjani u s-Superjuri tal-kunventi ta' l-Imdina u r-Rabat. Fil-ġħaxja imbagħħad, kienu jsiru laqqħat bi tħejja għall-Ewwel Tqarbina u konferenzi fuq l-Ewkaristija. Il-kelliema għal dawn il-laqqħat kienet issir Mons. Cap. Paolo Mallia, l-Avukat Herbert Ganado LLD., P.Lett. Clemente Portelli O.P., Dr. Vincenzo Xerri M.D., it-Tabib tad-Distrett, u P. Maestro Adeodato Schembri O.E.S.A. L-Erbgħa, il-Hamis u l-Ğimgħa kienet jiem tat-tridu bi īsbibijiet għall-bżonnijiet tal-Knisja, tal-Midinbin u ghall-konverżjoni tal-Eretiċi, Lhud, Xizmatiċi u Infidili. Fil-ġħodu kien isir it-Tqarbin għall-Morda u wara Quddiesa bil-fervorin. Fil-ġħaxja kienet issir siegħa Adorazzjoni u wara kien jitkanta l-Għasar. Kienu jsiru wkoll priedki fuq il-Misteru Ewkaristiku u wara li kienet issir vista lil Gesu' Ewkaristija kien jitkanta l-Innu 'Adore Te' li Carlo Diacono kiteb għall-Parroċċa tar-Rabat fl-1928. (5). Il-funzjoni kienet tispicċa bil-kant ta' 'O Salutaris

Waħda minn erbgħa armi differenti li tgassmu f'dan il-Kungress. Din għejt maħduma minn P. Landi ta' Milan. (ritratt J. Scerri)

Hostia' u tingħata I-Barka Sagrimentali.

Il-Hamis kienet il-Festa proprja ta' Corpus Domini u għalhekk fil-ġħodu wara l-Quddiesa bil-fervorin saret sfilata mill-knisja ta' San Bastjan bit-Tfal ta' I-Ewwel Tqarbinha. Wara saret Quddiesa ta' I-Ewwel Tqarbinha minn Don Edgardo Cervolo, direttur tal-I.M.E.C. fiċ-Čimiterju tal-Knisja Parrokkjali.

Il-Hsieb għas-Sibt fost l-Ottava ta' Corpus, kien biex tikber is-Sejħha sabiex isiru aktar Saċċerdoti. fil-ġħodu saret Quddiesa bil-fervorin u Tqarbinha Ġenerali minn Mons. Can. Cap. Arċidjakono Giuseppe dei Marchesi Apap Bologna lill-Istudenti tal-kunventi ta' l-Imdina u r-Rabat. Wara saret Quddiesa oħra kantata bil-mużika mill-Ex-Kappillan tar-Rabat l-Onor. Mons. Can. Cap. Enrico Bonnici, Rettur tas-Seminarju.

Fil-ġħaxja waqt l-Għasar solenni ffunzjona Ex-Kappillan ieħor tar-Rabat, Mons. Can. Cap. C. Sammut.

Il-Hadd, 18 ta' ġunju kien jum kbir għar-Rabat. Fil-ħamsa ta' fil-ġħodu tkanta l-Matutin. Fis-seba' wasal pellegrinaġġ immexxi minn Mons. Arċidjakono Giuseppe dei Marchesi Apap Bologna mill-Katidral għall-Pjazza Saqqajja. Hemhekk saret Quddiesa bi Tqarbinha Ġenerali. Fid-disgħa wara il-Kant tat-Terza saret Quddiesa Pontifikali fil-Parroċċa minn Mons. Arcisqof Dom Mauro Caruana O.S.B. u wara mexxa l-Proċessjoni flimkien mal-Kapitlu tal-Katidral u ta' l-Barka Sagrimentali.

Fil-ġħaxja saret priedka minn Mons. P. Gauci dwar it-Trionfi ta' l'Ewkaristija u tkanta l-Għasar fejn iffunzjona Paolo Galea, Vigarju Ġenerali u x'kin waslet fi Pjazza Saqqajja saret il-Konsagrazzjoni tal-Parroċċa lill-Qalb ta' Gesu' u ngħatat l-Barka Sagrimentali. Wara li l-Proċessjoni dahlet fil-Knisja Parrokkjali tkanta t-Te Deum u ngħatat il-Barka.

ĊELEBRAZZJONI JIET ESTERNI.

Il-Hadd 11 ta' ġunju, Jum l-İnhawgurazzjoni tal-Kungress, il-Banda Konti Ruġġieru daqqet Programm Mužikali fuq il-Palk Principali fil-Pjazza tal-Parroċċa. Kien hemm illuminazzjoni ġenerali u logħob tan-nar ta' l-art.

Il-Hamis l-istess Banda Popolari għamlet Marċ mat-toroq prinċipali tar-Rabat takkumpanja l-Istatwa ta' Kristu tal-Hobża. Fl-aħħar Jum tat-Tridu l-Banda Konti Ruġġieru wasslet sa fuq il-Palk Principali l-Istatwa tal-Konti Ruġġieru u wara daqqet Programm Mužikali. Kien hemm ukoll logħob tan-nar ta' l-art.

Is-Sibt, lejliet il-Festa l-Banda Konti Ruġġieru għamlet Marċ Brizzu mat-toroq prinċipali tar-Rabat fis-siegħha ta' wara nofs in-nhar. Aktar tard fil-ġħaxja qabel ma ngħata l-Logħob tan-nar ta' l-art saru Marċijiet Mužikali mill-Baned Duke of Connaught, Peace u La Vittoria.

Il-purċissjoni ta' Corpus fil-ġħodu tal-1933
għadejja minn Strada Konti Ruġġieru.

F'jum il-Kungress Ewkaristiku īadu sehem il-Baned La Vallette, Duke of Edinburgh, Peace u La Vittoria.

TIFKIRIET.

Bħal kull sena għall-okkażjoni tal-Festa ta' Corpus I-Arċikonfraternita tas-SSmu. Sagament flimkien mal-Kumitat Festi Esterri (6) kienet toħroġ xi 'badges'. F'din is-sena speċjali ħarġu mhux inqas minn seba' 'badges' differenti kollha juru xi simboli ta' l-Ewkaristija.

Drawwa oħra antika kienet li mal-faċċata tal-Knisja Parrokkjali jitwaħlu skrizzjonijiet kbar ta' tifħir lil-Ġesu' Ewkaristija. Iżda biex jibqa' jit-fakkar dan il-Kungress Parrokkjali twaħħħal ukoll kwadru fuq il-bieb ta' ħdejn l-Altar ta' Sant' Anna. Dan il-kwadru kien juri lill-figura ta' Malta b'mudell tal-Knisja Parrokkjali tar-Rabat quddiem Ġesu' Sagreementat. Madwar il-mudell tal-Knisja kien hemm miktub parti mill-istqarrija li kien ghamel il-Kapitlu tal-Katidral fl-1617, jiġifieri, "il-Grotta ta' San Pawl hija l-pedament tal-Veskovat, tal-Katidral u tal-Kanonikati".

Ta' min ighid ukoll li dan il-Kungress Ewkaristiku kellu importanza wkoll barra minn Malta, tant illi fil-ġurnal Taljan L'Anno Santo kienu ġabu ritratti tal-Proċessjoni ta' Corpus tar-Rabat. (7)

- 1 Fost l-istorici li semmejna nsibu:
Rocco Pirro (Sicilia Sacra - 1611)
Dr. M. A. Asciak (Della Nuova e Grandissima
Devozione etc. - 1616)
Cajetani (Isag ad Hist. Sicil. - 1615)
Pad. Girolamo Manduca (Vita S. Publio mss -1643)
Pad. Pelagio (Vita di San Publio - 1775)
Conte Cianfar (Malta Illustr. -1780 u Critica dei Critici -
1783)
Mons. O. Bres (Malta Antica Illustr. - 1816)
Can. Gatt Said (La Grotta di San Paolo - 1863)
- 2 Deliberazioni della Venda. Arciconfraternita del
SSmo. Sacramento eretta nella Chiesa Parrocchiale del
Rabat. (1932 - 1984)
- 3 Ibid
- 4 Informazzjoni komunikata ma Mro. Francesco
Diacono.
- 5 Ibid
- 6 Dan il-Kumitat m'huiwex l-istess wieħed li ježisti
llum iżda hu dak il-Kumitat li kien jieħu hsieb il-festa ta'
Corpus Domini kemm f'dak li hu ta' ġewwa kif ukoll ta'
barra. Dan il-kumitat jie ġie xolt fl-1963 meta twaqqa'
- 7 Il-Ġurnal Taljan Anno Santo periodico
quidicinale N 7 - 23 Luglio 1933 XI

A RABATO (Isola di Malta) si e' chiuso con una solenne processione il Congresso Eucaristico tenuto per la ricorrenza del Giubileo della Redenzione. Alla processione ha partecipato S. E. Mons. Dom. Mauro Caruana O.S.B. Arcivescovo di Malta. (Foto Sciortino)

Il-puċiċċjoni ta' Corpus filgħodu tal-1933 immexxija mil-Isqof Mauro Caruana. Din t'hawn fuq hija s-silta bit-Taljan kif deheret fl-ANNO SANTO N7 ta' 23 ta' Lulju 1933.